

מסורת הש"ס

(א) [מדינתן גג] (ב) ד"ב מ"ט
(ג) מ"ה ל"ד (ד) ו'ג' ה"ה
(ה) ד"ה ל"ה (ו) ט"ה (ז) ט"ה
(ח) ט"ה (ט) ט"ה (י) ט"ה
והא"ל מ"ה (יא) ו'ה' ט"ה

גליון הש"ס

גמרא וכו' קב"א. ש"ן
אלה רבא א"ל סתם קמח
מ"ק ט"ו:

הגהות הב"ח

(א) ג"מ דרב טובי בר מנחם
תפשיה אהא אבי כ"ל ויתב
דריקיה מתקן (ב) א"ל
ל"ה חזקא א"ל א"ל א"ל ל"ה
כמקרי א"ל א"ל (ג) א"ל
כ"ל סתם יתב אריה
לחיות: (ד) ר"ב ר"ה מ"ן
מתבא מ"ש דיקא סבר
טומאה וצורה יקמח
ועל:

מוסף רש"י

כל שאין תחתיה אלא
סנדליון בימות החמה כו'.
על גמל הבה שנתים שם.
כשהא לא נשכח וישן ה"ן
ממנו ונתן תחת מתן.
אלא לתת תחתיה דריש
אחרים נגלה הוא לו. שמעל
ג"מ ה"ת ל"ס וסוכה כו'.
שני בתים היו זה ישיבין
ג. ו' שופריה. והחזיק תלמי
ויקרין עול פניו וכו' מ"ד וכו'
ר"י מנחות פ"ו ז'

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ג.ה. רבינו גרשום

למדורה. שמוקפת קדירות והאש בצלמא. אף כלא המפה והלהס
נצלמא והקערות כבי: כל שאין סתמיה כו'. דלמרינן נפסמיס
(דף ק"ב). אולכין תחת המטה אפי' מחופין ככלי כרול רוח רעה
שורה עליהן: דרך לגעול מנעלין בימות החמה וסנדלים בימות

למדורה וקדרות מקיפות אותה מטה של
תלמידי חכמים כיצד כל שאין תחתיה אלא
סנדליון בימות החמה ומנעלין בימות הגשמים
ושל עם הארץ דומה לאוצר בלוס: ר' בנאה
הוה קא מציינ מערתא כי מטא למערתא
דאברהם אישכחיה לאליעזר עבד אברהם
דקאי קמי בבא א"ל מאי קא עביד אברהם

מציינ מערתא. משום (ו) דקבר סתום טומאה זוקעת ועולה
כדלמך בכמה דוכמי וכו' והא אין קברי עובדי כוכבים
מטמאים כהאל משום דלון קרויין אדם ואפילו רבנן דפליגי אר' שמעון
(יבמות פ"ב). ואמרי דמעמאליס כהאל מ"מ נקבר שלפני הדיבור לא
מרבזה לה כזכור (דף נ"ד). אלא לעינן
נגיעה או נקבר לרבות קבר שלפני
הדיבור ומקלף דתכז גבי נגיעה
מרכי לה תסו ויש לומר דלכרסה
נקלף אדם דלמדי האדם הגדול וכן
אדם הראשון ולהכי אין למעטס
מקלף דלדס וע"ע מוס' יבמות פ"א.
ד"ה קבריו:

כל

א"ל גאני בכנפה דשרה וקא מעיינא ליה ברישיה א"ל זיל אימא ליה בנאה
קאי אבא א"ל ליעול מידע ידיע דיצר בהאי עלמא ליכא עייל עיין ונפק כי
מטא למערתא דאדם הראשון יצתה בת קול ואמרה נסתכלת בדמות דיוקני
בדיוקני עצמה אל תסתכל היא בעינא לצינוי מערתא כמרת החיצונה כך
מדת הפנימית ולמ"ד שני בתים זו למעלה מזו כמדת עליונה כך מדת
התחתונה א"ר בנאה נסתכלתי בשני עקביו ודומים לשני גלגלי חמה הכל
בפני שרה כקוף בפני אדם שרה כקוף בפני אדם אדם חוה כקוף בפני
אדם כקוף בפני אדם אדם בפני שכינה כקוף בפני אדם שופריה דרב כהנא
(מעין שופריה דרב שופריה דרב) מעין שופריה דרבי אבהו שופריה דר' אבהו
מעין שופריה דיעקב אבינו שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון
ההוא אמנושא דהוה חמיט שכבי כי מטא אמערתא דרב טובי בר מתנה
תפשיה (ה) בדיוקניה אתא אבאי א"ל בממותא מינך שבקיה לשנה אחריתי
הדר אתא תפשיה בדיוקניה אתא אבאי לא שבקיה עד דאייתי מספרא
וגזיא לדיוקניה ההוא דאמר להו חביתא דעפרא לחד בראי חביתא דגרמי
לחד בראי חביתא ד' דאודרא לחד בראי לא הוה ידעי מאי קאמר להו אתו
לקמיה דרבי בנאה אמר להו אית לבו ארעא אמרו ליה אין אית לבו חיותא (ו)
אין אית לבו בסחרקי אין אי הכי הכי קאמר לבו ההוא גברא דשמעיה לדביתיהו
דקא אמרה לברתה מאי לא עניעת באיסורא הך איתחא עשרה בה
אית לה ולית לי מאבוכך אלא חד כי שכיב אמר להו כל נכסי לחד
ברא לא ידעי להי מינייהו אתו לקמיה דרבי בנאה אמר להו זילו חבוטו
קברא דאבוכון עד דקאי ומגלי לבו להי מיניכו שבקא אולו כוליהו ההוא
דבריה הוה לא אול אמר להו כוליהו נכסי דהאי אולו אכלו קורצא כי מלכא
אמרי איכא גברא חד ביהודאי דקא מפיק ממונא מאנשי בלא סהרי
ובלא (ז) מדיי איתויהו חבוטוהו אולא דביתיהו אמרה להו עבדא חד הוה לי
פסקו לרישיה ופשטו למשכיה ואכלו בישריה וקא מלו ביה מיא ומשקו ביה
לחברייא ולא קא ידבי לי דמי ולא אגריה לא ידעי מאי קא אמרה להו אמר
ניתו לחבימא דיהודאי ולימא קרויהו לר' בנאה אמר להו זרנוקא אמרה לבו אמרי
הואיל וחכים כולי האי ליתובי אבבא וגידין דינא הוא דהוה כתיב באבולא כל
דיין דמתקרי לדין לא שמייה דיין אמר להו אלא מעתה אתא איניש מעלמא
ומזמין

החיצונה. שבה ג' אבות ואמהות כך מדת הפנימית. וכמאן דדריש מכפלה שני בתים זה לפנים מזה ופולגתא דרב ושמואל היא כפיכד
מעברין (יעידון דף ג"ג). כך מדת הסחסונה. ודי כך צליון עליונה: בשני עקביו של אדם הראשון כו'. והאי דלמדי (בכ"ה) כי עפר אתה ולא
עפר תשוב הלא פריקין ליה במסכת שבת בפרק שאל (דף קנ"ג) ומוקמינן לה ההוא שעה אחת קודם תמימת הממים: שופריה דר' אבהו
מעין שופריה דיעקב. ובהשוכר את הפועלים (ב"מ פ"ד) פריך וליחשוב נמי ר' יוחנן ומשני הדרת פנים לא הוה ליה: אמנושא. מכסף: מעיט
שכרי. חופר הממים להפשיטם נגדיהם: אהא אביי כו'. בשכיל שהיה העובד כוכבים אוהבו: ההוא דאמר לכו. מלוא מחמת מיתה היה
ומחלק נכסיו לבניו על פיו: חבישא דעפרא. אני מניח לחד מנבי. ודרך חכמה אמר שלא יביע הכל שהוא עשיר ובעל נכסים:
חבישא דגרמי. חבית מלא עלמות: אודרא. מוכין: אים לבו ארעא. נשמיר לכס קרקע מאכירס דלס כן היינו חביתא
דעפרא. והבהמות שיש בהן עלמות זהו חביתא דגרמי: כוספריק. כל מיני נגדים עשויין ממוכין: לחד כרס. לאחד מבני אמו
שיכרנו בית דין: חבוטו. הכו הכאות על קברו. ולנטותן נחטוין שאותן סתן ממוכיס הן עוי פניס וילכו לחבוט: אמר להו
כולו נכסי דהאי. שלא לזה לחבוט על קברו של אביו שזה הוא הגנוע שבכם ומסתבדר דלזה אהב יומר. ויפה דן רבי בנאה דלא
פריך הכא אלא שודא דדייני והיינו שודא שלא לזה לחבוט והכי נמי אמרינן גבי ההוא דלמך נכפי לעובדי כו' (בכ"ה) דף פ"ה: (ז)
אולו. משעה האמין: אכלו ביה קורלא. הלשטו עליו: אולא דביסהו. דרבי בנאה לנעוק אל בית המלך בלשון חכמה כדי שלא
יביעו הם אלא על ידי בעלה: ואכלו בישריה. של עבד: וקמלו ביה מיא. שואפים זו מים צערו ומשקו ציה צערו לחברייא לבני
הישיבה: לחבישא דיהודאי. לרבי בנאה: זרנוקא. נוד של עור. וכך אמרה תיש הוה לי וגולויהו ממני ושחטוהו ואכלו את הבשר ומן העור
עשו חמת ושואבין זו מים שותמין זו: כאבולא. על דלתות השער היה כתוב כדי שילמדו משם בני אדם: כל דיין. המיוחד לדון דיני העיר
וחמין דמיתקרי לדינא שמוביעין אותו לדין על ממון שמוביעין ממנו: לא שמייה דיין. ופסול לדין דמיון דלויב בלע הוא יקבל שחד:
ומזמין

למדורה. שישבתי כביבה
קדרות כך מניח גלי
כמאן ומכאן ויקוף קערות
כבי המפה: כל שאין
תחתיה אלא סנדליון בימות
החמה. לפי שבימות החמה
שאין טיט נעלין מנעלין
ומשמיין הסנדליון עד
לימות הגשמים ואתן
סנדליון יהיו מוחין תחתיה
בימות החמה ולא יורו. וכן
מכיון בימות הגשמים (משמין)
המנעלים לפי שאמר
להיניח אולכין ומשקין
וכלום אחרים תחת המטה
מפני שרות עבה שרה
עליה: ושל ע"ה. שאני
מקפיד מניח הכל תחת
מטהו ודומה לאוצר בלוס
כאוצר המאלל שנתין
בו רוב מינין: הוה
מציינ מערתא (אמא) היה
נכנס במערה ומדך אריה
ורבחה ובהה מקום תפיסת
הכוכב כמחנהו והיה יוצא
חצו על גבה מן החמה
ומכיון באיזה מקום מנחין
הקברים תחתיה ומציין אותו
מקום שלא יכנסו שם
הבנים ויבאלו טהרות מפני
שמוטא בוקעת ועולה
ושאי מקום מנחה שלא
יהי הקברים כנגדה מותר
לעבור על גבה: דעי
בראי עלמא ליכא. דאיני
גייך להניח לפני שרה
שלא יכנס: בדמות דיוקני.
שידמותו של אברהם כדל"ה
אדם הראשון: בדיוקני
עממה. של אדם הראשון.
אל תסתכל שברא בעלם
של מעלה: א"ר בנאה הוא
בעינא ליכנס למערה שלו
בשכיל לציין: אמרה לו בת
קול אין את גייך כמדת
החיצונה שאברהם מתח בה
כך מדת הפנימית של אדם
לפי שאברהם האדם הגדול
כאדם הראשון. ולמדי
דמדת המכפלה שיהיה
כפולה בית תעלה היו הכי
קאמרי לוי בנאה כמדת
העליונה ששם אברהם
כך מדת התחתונה ששם
אדם הראשון: דאודרי.
ודך העשיר מסומין צמר
בטורין מן הבגדים:
ופצעות עשיון מאודרי:
באיסורא. דנות: אולא
דכיתוהו לבי מלכא אמרה
להו עבדא הוה לי וכו':
אמר להו זרנוקא. עבדא
היוי בהמה שחטויה אותה
ופסקי ראשיה והפשיטי
העור שלה ועשו ממנו נוד
לשאוב בו מים מן הבד:
הואיל וחכים כולי האי
ליחוב אבבא. וחצו השקר:
כאבולא. על גמל השער.